

Lausunnon antaminen oikeusministeriölle hovi- ja hallinto-oikeusverkoston kehittämistä koskevasta suunnitelmasta**63/00.04.00.01/2011****Maakuntahallitus § 76**

Oikeusministeriö on kirjeellään 26.4.2011 nro OM7/021/2010 pyytänyt lausuntoa toimikunnan mietinnöstä (jäljempänä mietintö), jonka tavoitteena on tehostaa hallinto- ja hovioikeusverkoston toimintaa yksiköitä yhdistelemällä ja tuomiopiirejä järjestelemällä. Tavoitteena on päästä tilanteeseen, jossa kuormitus jakautuu mahdollisimman tasaisesti eri yksiköihin.

Toimikunta ehdottaa, että Itä-Suomen hovioikeus ja Kouvolan hovioikeus yhdistetään. Toimikunta ehdottaa myös, että Kouvolan ja Kuopion hallinto-oikeudet yhdistetään. Samoin ehdotetaan yhdistettäväksi Oulun ja Rovaniemen hallinto-oikeudet. Lisäksi ehdotetaan asiamaarien tasaamiseksi tuomiopiiirimuutoksia hallinto- ja hovioikeuksiin.

Toimikunta ehdottaa, että Kouvolan ja Itä-Suomen hovioikeudet yhdistetään ja sijoituspaikaksi tulee Kouvola. Kouvolan ja Kuopion hallinto-oikeudet esitetään yhdistettäväksi, mutta sijoituspaikkaehdotus on ensisijaisesti Kuopio.

Päijät-Hämeen maakunta esitetään siirrettäväksi Hämeenlinnan hallinto-oikeuden tuomiopiiiriin nykyisestä Kouvolan hallinto-oikeuden tuomiopiiiristä.

Mietintö on nähtävissä kokouksessa.

Lausuntoehdotus (M. Laitinen):

Valtionhallinnon saneeraaminen alkaa olla tosiasia lähestulkoon kaikilla hallinnonaloilla. Tälläkin kerralla haetaan tehokkuuden lisäystä perinteisellä menetelmällä, eli toimintayksiköiden lukumäärää karsimalla. Tällä tavoin saavutettavat säästöt muodostuvat lähinnä kansliahenkilökunnan palkkausmenoissa tulevana säästöinä ja viiveellä, kun otetaan huomioon toimintojen uudelleen järjestelyistä aiheutuvat kustannukset. Muutoksenhakuasioiden ratkaisemiseen osallistuva juristihenkilöstö ei toiminnan luonteen vuoksi lähtökohtaisesti vähe-

Itäsuomalaisten hallinto- ja hovioikeuksien toiminnan uudelleen järjestelyjen lopputulokseksi ei voi suositella, että hallinto-oikeus sijoitetaan Kuopioon ja hovioikeus Kouvolaan. Jos asiakaspotentiaalin nykytila ja kehitysnäkymät otetaan lähtökohdaksi, niin vaaka kallistuu selkeästi Kouvolan hyväksi molempien virastojen osalta, vaikka

mietinnön suosituksissa on otettukin kantaa sen suuntaisesti, että hovioikeus ja vain hovioikeus jäisi Kouvolaan. Maamme karttaa katsomalla voi todeta, että Kouvolan sijainti on asiakaspotentiaaliin nähden aivan eri luokkaa kuin Kuopion, jonka lähistöllä ei ole yhtään Kotkan, Lahden tai Lappeenrannan kokoista keskusta. Tämä käy ilmi myös mietinnön välimatkataulukosta, jonka mukaan etäisyydet Kuopioon ovat eri väestökeskittymistä muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta pidemmät kuin Kouvolaan. Asiointimatkat Kymenlaaksoista ja Etelä-Karjalasta Kuopioon eivät ole koko totuus siitä uudesta matkustustarpeesta, joka syntyisi toimintojen sijoittamisesta Kuopioon. Huomioon tulee ottaa myös Pietarin ja Viipurin alueilta saapuvat asianosaiset ja todistajat, joille Kuopiossa käräjäoikeus on välimatkojen osalta raskas ja usein yöpymistä Suomessa edellyttävä tapahtuma. Mietinnön mukaan Kouvolan hovioikeudessa on jatkuvasti pääkäsittelyssä olevia juttuja, joissa on mukana itärajan takaa tulevia osapuolia. Hallinto-oikeutta puolestaan työllistävät turvapaikka-asiat, joita käsitellään Kouvolaan kasvavassa määrin.

Hallinto-oikeuden ja hovioikeuden toimintaympäristönä Kouvola on perinteisenä hallintokaupunkina selvästi Kuopiota edellä. Kouvola on kehittynyt koko sotien jälkeisen ajan nimenomaan hallintokaupunkina erityisesti sen jälkeen, kun lääninhallitus vuonna 1955 muutti Kotkasta Kouvolaan. Olisi epätervettä kehitystä purkaa rakenteita, jotka on saatu aikaan pitkäjänteisellä, määrätietoisella työllä.

Kouvolan hovioikeus sai vuonna 1996 uudet, ajanmukaiset toimitilat. Hallinto-oikeuden tilat ovat valmistuneet vuonna 2002. Ei ole järkevää, että oikeusistuinten toimintaa varten rakennetut, kauan odotetut tilat jätetään tyhjiin tai luovutetaan johonkin sellaiseen käyttötarkoitukseen, johon niitä ei ole alkuaan suunniteltu. Päijät-Hämeen maakunnan siirtämisestä Hämeenlinnan hallinto-oikeuden tuomiopiiriin voidaan luopua, kun Kouvolan hallinto-oikeus jatkaa toimintaansa nykyisessä paikassaan.

Oikeudenhoidon kustannukset muodostuisivat hallinto-oikeus Kuopioon -ratkaisussa sellaisiksi, että jo 2-3:n Kouvolaan vuosittain pidettävän istunnon kulut ylittävät kansliahenkilökunnan palkkausmenoissa nykytilanteeseen verrattuna syntyvät säästöt. Noudatettakoon siis vanhaa Kouluhallituksen epävirallista säästöohjetta, joka kehottaa säästämään, kunhan se ei tule hirveän kalliiksi.

Lisätiedot erikoissuunnittelija Matti Laitinen puh. 040 558 1775.

Ehdotus:

Maakuntahallitus hyväksyy edellä olevan lausuntoehdotuksen.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Lappeenrannassa 21.6.2011

Pirkko Kostamo
pöytäkirjanpitäjä

